

Envirokódex zamestnanca

Envirokódex zamestnanca je vypracovaný v súlade s poslaním a Politikou kvality a environmentálnou politikou, Pracovným poriadkom, Kolektívnou zmluvou a ostatnými internými smernicami a predpismi SAŽP.

Cieľom je nastaviť pravidlá environmentálneho správania v organizácii, znižovať jej environmentálnejšiu stopu, zlepšovať reputáciu a dôveryhodnosť SAŽP voči sebe, partnerom a planéte.

Envirokódex stanovuje **zásady environmentálneho správania sa zamestnanca SAŽP**, ktoré je povinný dodržiavať na pracovisku alebo v mieste výkonu svojej práce:

1. Predchádza vzniku odpadu a šetrí prírodné zdroje

- pri každej činnosti, kedy dochádza k využívaniu prírodných zdrojov, zvažuje postupy a možnosti ich efektívneho využitia (tlač dokumentov, svietenie, kúrenie a vetranie, hygiena, ohrev jedla, používanie elektrospotrebičov a ďalšie) a prípadné technické poruchy nahlasuje odboru prevádzky a správy majetku;
- **ŠETRÍ VODOU:** nenecháva zbytočne pustenú vodu (napr. pri umývaní rúk), využíva úsporné splachovanie, neprepĺňa varnú kanvicu, na zalievanie kvetov využíva zvyškovú alebo dažďovú vodu;
- **ŠETRÍ PAPIEROM:** dokumenty tlačí LEN v nevyhnutných prípadoch; na zasielanie a zdieľanie dokumentov využíva prednostne e-mailovú komunikáciu a sieťové úložiská; v prípade nutnosti tlače používa certifikovaný recyklovaný papier (FSC alebo ekvivalenty), čiernobiely a úsporný režim tlače (obojsstranne), pre internú alebo osobnú potrebu tlačí na tzv. šmiráky;
- **ŠETRÍ ENERGIU:** elektrické a elektronické spotrebiče, ktoré dlhšiu dobu nepoužíva, vypína alebo ich uvádza do šetriaceho režimu; počas pracovnej doby svieti s ohľadom na aktuálne svetelné pomery a po skončení pracovnej doby kontroluje a vypína svetlá vo svojej kancelárii; elektrospotrebiče v kuchynke využíva úsporným spôsobom (používa pokrievky, odstraňuje svoje staršie potraviny z chladničky, nevkladá do chladničky teplé jedlá, uisťuje sa či je chladnička dobre zatvorená); šetrí teplou vodou; v zimných mesiacoch reguluje a nezatarasuje radiátory, prispôsobuje sa zmenám teploty vhodným oblečením, efektívne vetrá (krátko, ale intenzívne); v teplých mesiacoch využíva funkciu žalúzií, klimatizáciu zapína len v nevyhnutnej miere, prispôsobuje svoju pracovnú dobu a dodržiava pitný režim, čím predchádza prehriatiu organizmu;
- **ŠETRÍ POHONNÉ HMOTY:** eliminuje služobné cesty využívaním telefonnickej alebo on-line komunikácie; v maximálnej miere využíva zdieľanie jász v snahe využiť plnú kapacitu služobného vozidla (tzv. carsharing); pri väčšom počte prepravovaných osôb využíva 9-miestnu dodávku; uprednostňuje verejnú, prípadne alternatívnu dopravu pred neefektívnym využitím vozidla (nenaplnená kapacita, preprava na krátke vzdialenosti alebo v rámci mesta); dodržiava zásady envirošoférovia (pri diaľkových presunoch jazdí stabilnou rýchlosťou cca 110 km/h, v mestách predvída a brzdí podradovaním rýchlosti a ďal.).

2. Dôsledne triedi odpad

- dôsledne triedi odpad – plasty, papier, viacvrstvové obaly, sklo, kovy, elektroodpad, nebezpečný odpad a biologicky rozložiteľný odpad podľa podmienok a systému triedenia na danom pracovisku;
- neznehodnocuje obsah nádob na zber triedeného odpadu silne znečisteným odpadom, do nádob odhadzuje obaly bez zvyškov potravín, jedla a nápojov;
- odpad, ktorý nie je možné triediť v priestoroch SAŽP, neumiestňuje a nezhrmažďuje v priestore nádob na zber triedeného odpadu (napr. nedojedené zvyšky jedál); pri nadrozmerom odpade, elektroodpade alebo nebezpečnom odpade kontaktuje odbor prevádzky a správy majetku.

3. Uprednostňuje udržateľné formy mobility pri dochádzaní do práce

- do práce dochádza autom len v opodstatnených prípadoch;
- na dochádzanie využíva zdieľanie jász (tzv. carsharing) alebo environmentálnejšie alternatívy (chôdza, bicykel, kolobežka, verejná hromadná doprava);
- využíva inštitút práce z domu (tzv. home office) v zmysle aktuálnej Kolektívnej zmluvy.

4. Znižuje environmentálnu stopu stravovania

- na stravovanie počas obeda využíva predovšetkým lokálne prevádzky v okolí pracoviska, do ktorých je možný presun chôdzou;
- neobjednáva si jedlá v jednorazových obedových kontajneroch, na vyzdvihnutie jedál používa nádoby na opakované použitie;
- **REALIZUJE ZELENÝ CATERING:** nepoužíva jednorazový riad ani jeho environmentálnejšie varianty (jednorazové tanierne, misky, poháre, príbory, slamky, vrátane riadu z bioplastov), v maximálnej miere využíva vlastné zdroje a vybavenie SAŽP (keramické riady, kovové príbory, sklenené nádoby na vodu, termosky, kávovary); na zabezpečenie pitného režimu nenakupuje balenú vodu a nápoje, využíva pitnú vodu z vodovodu; drobné občerstvenie nakupuje s dôrazom na lokálnosť, sezónnosť a udržateľnosť – uprednostňuje potraviny a produkty bez obalu, prípadne v recyklovateľných obaloch (sklo, papier), vyhýba sa plastovým a hliníkovým obalom; väčšie balenia trvanlivých potravín nakupuje iba s predpokladom ich reálnej spotreby; preferuje slovenské a certifikované značky (ekologické poľnohospodárstvo, bioprodukt alebo potravina, „fairtrade“, „palm oil free“ a pod.).

5. Uplatňuje kritériá zeleného verejného obstarávania (green public procurement - GPP)

- pri realizácii firemných nákupov podporuje udržateľnú výrobu a spotrebu – zvažuje kvalitu, lokálnosť, environmentálnu vhodnosť, bezodpadovosť, etický rozmer výrobkov a služieb;
- dôsledne dbá na nákupy bez zbytočného množstva obalových materiálov, na kvalitu, využiteľnosť a environmentálnu stopu propagačných predmetov, čím predchádza vzniku odpadu;
- kritériá EÚ pre GPP a certifikované environmentálne značky uplatňuje minimálne pre tieto produktové skupiny: Kopírovací a grafický papier, Kancelárske IT zariadenia (počítače a monitory), Vozidlá a dopravné služby, Čistiace prostriedky a upratovacie služby.

6. Zvažuje aj etické a sociálne dôsledky svojho správania

- nezneužíva finančné, materiálne a technické prostriedky zamestnávateľa;
- nepodporuje spoločnosti a firmy, o ktorých vie, že svojou činnosťou cielene drancujú prírodné alebo ľudské zdroje;
- pri ponukách na spoluprácu si dôsledne preveruje partnerov, s cieľom vyhnúť sa zneužitiu na zavádzajúce alebo nečestné marketingové aktivity (napr. tzv. [greenwashing](#)), a tým poškodeniu mena a dôveryhodnosti SAŽP.

7. Snaží sa byť príkladom

- zaujíma sa o nové environmentálne trendy, vyhýba sa nadmernému konzumu, uplatňuje rôzne stratégie udržateľného správania, a tieto osobné skúsenosti využíva vo svojej environmentálnej praxi;
- je príkladom uvedomelého správania a nositeľom progresívnych myšlienok, čím inšpiruje svoje okolie.

Envirokódex je záväzný pre všetkých zamestnancov SAŽP.

V Banskej Bystrici, 01.06.2026

PhDr. Juraj Moravčík
generálny riaditeľ